

Broj: 7-500/21-5086

Podgorica, 24.12.2021. godine

VLADA CRNE GORE
Komisija za ekonomsku politiku i finansijski sistem

PODGORICA

Predmet:

Informacija o aktuelnim problemima u JU Domu starih „Grabovac“ u Risnu , sa predlozima rješenja za prevazilaženje postojećih problema u ostvarivanju zdravstvene zaštite korisnika , u cilju integrisanja ove ustanove u javni zdravstveni sistem što će omogućiti pisanje elektoronskih uputa, elektronskih recepata, nabavku terapije i medicinskih sredstava neophodnih za kvalitetno liječenje i pružanje kontinuirane zdravstvene zaštite

Dom starih „Grabovac“ u Risnu, je Javna ustanova za smještaj odraslih lica sa invaliditetom i starih lica koja je obrazovana Odlukom Vlade Crne Gore („Sl.list RCG, br. 11/06 I „Sl.list CG“, broj 13/14).

Djelatnost Doma, saglasno poslovima utvrđenim Zakonom o socijalnoj i dječjoj zaštiti je pored usluga smještaja odraslih lica sa invaliditetom i starim licima i drugo, i zdravstvena zaštita, koja se obezbjeđuje, u skladu sa propisima o zdravstvenoj zaštiti i zdravstvenom osiguranju.

Zakonom o zdravstvenoj zaštiti („Sl.list CG“, br. 3/16, 39/16, 2/17 i 44/18) odredbom člana 3 i 4 propisano je da se kontinuiranost zdravstvene zaštite postiže adekvatnom organizacijom zdravstvene zaštite, posebno njenog primarnog nivoa, sa ciljem pružanja kvalitetne zdravstvene zaštite građana kroz sve životne dobi, uz funkcionalnu povezanost i usklađenost svih nivoa zdravstvene zaštite. Dostupnost zdravstvene zaštite podrazumijeva takav raspored davalaca usluge zdravstvene zaštite kojim se omogućavaju jednaki uslovi ostvrivanja zdravstvene zaštite za sve građane, naročito na primarnom nivou zdravstvene zaštite, uzimajući u obzir fizičku, geografsku i ekonomsku dostupnost.

Odredbama člana 52 i 55 istog zakona propisano je da zdravstvenu djelatnost u smislu ovog zakona pored ostalih subjekata obavljaju i ustanove socijalne i dječije zaštite, te da te ustanove za lica smještena u njima obezbjeđuju pružanje zdravstvene zaštite na primarnom nivou, dok je članom 118 Zakona o socijalnoj i zdravstvenoj zaštiti („Službeni list Cg“, br.27/13. 1/15, 42/15, 47/15, 56/16, 66/17, 31/17 i 50/17) propisano je da javne ustanove mogu organizovati, odnosno obavljati zdravstvenu djelatnost u skladu sa zakonom kojim se uređuje zdravstvena zaštita.

U Domu starih „Grabovac“ u Risnu je trenutno smješteno 257 korisnika svih kategorija, a od toga je trećina korisnika nepokretna, a 18 korisnika ima demenciju.

Što se tiče strukture zaposlenih u toj ustanovi pored ostalog osoblja tu su zaposlena 2 ljekara, 6 fizioterapeuta, 41 medicinska sestra, 7 njegovateljica i ostalo pomoćno osoblje.

U pružanju zdravstvene zaštite na primarnom nivou ova ustanova vrši aktivnosti vezane za očuvanje, unapređenje i kontrolu zdravlja, zatim njega za vrijeme bolesti, ljekarske preglede i praćenje toka bolesti i liječenje.

Ove aktivnosti stvaraju potrebu za nekim drugim aktivnostima kao što su pisanje elektronskih uputa, elektronskih recepata, potreba nabavke terapije i medicinskih sredstava neophodnih za kvalitetno liječenje. Međutim, ova ustanova nije u mogućnosti da na brz i kvalitetan način obezbijedi zdravstvenu zaštitu, jer nema status javne zdravstvene ustanove, dakle, nije integrisana u javni zdravstveni sistem, ni po pitanju angažovanja medicinskog kadra koje zbog tih okolnosti ne može izdavati elektronske upute i elektronske recepte, ni po pitanju nabavke medicinskih sredstava koji se nabavljaju putem postupaka tendera koji traju.

U cilju unapređenja kvaliteta zdravstvene zaštite, zdravstvene ustanove i drugi subjekti koji obavljaju zdravstvenu djelatnost su u obavezi da stalno rade na unapređenju kvaliteta zdravstvene zaštite, dužni su da rade na preduzimanju aktivnosti na uspostavljanju sistema mjera za obezbjeđenje kvaliteta zdravstvene zaštite. Takođe, koordinaciju aktivnosti i pružanje stručne podrške zdravstvenim ustanovama i drugim subjektima koji obavljaju zdravstvenu djelatnost za postizanje kvaliteta zdravstvene zaštite, obezbjeđuje Ministarstvo. (član 143 stav 1 i član 144 stav 2 i 3 Zakona o zdravstvenoj zaštiti).

S tim u vezi ovo Ministarstvo smatra da bi integrisanje pružanja usluga zdravstvene zaštite ovih ustanova u zdravstveni sistem, na jedan brži, ekonomičniji i kvalitetniji način omogućilo obavljanje zdravstvene djelatnosti u ovoj ustanovi, pored ostalog omogućilo bi se i obavljanje aktivnosti pisanja elektronskih uputa i recepata, izjednačio bi se status zdravstvenih radnika ove ustanove sa zdravstvenim radnicima javnog zdravstvenog sistema, omogućila bi se efikasnija nabavka medicinskih sredstava zaključivanjem ugovora sa Montefarmom.

S obzirom na navedeno potrebno je pristupiti rješavanju ovog problema na sistemski i organizovan način.

POSTOJEĆI PROBLEMI I PREDUZETE AKTIVNOSTI

Trenutno se samo dva ljekara JU Dom starih Grabovac, dr Adrović Damira i dr Popović Nikola nalaze u jedinstvenom elektronskom sistemu zdravstva. Oba ljekara imaju licence Ljekarske komore Crne Gore (dr Adrović Damir, specijalizant porodične medicine i dr Nikola Popović, specijalizant fizijatrije).

Trenutna situacija je neodrživa i stvara mnogo problema prilikom ispisivanja recepata, zakazivanja specijalističkih pregleda, kao i oko prevoza korisnika/pacijenata, nabavke ampulirane terapije i nabavke ostalih nemedicinskih sredstava, koji se koriste za liječenje zdravstvenih osiguranika Crne Gore.

Naime, u Domu se nalazi više od 250 korisnika, od kojih trećina ima potrebu za produženom njegom (palijativna njega), dok su više od polovine stanara pacijenti sa psihijatrijskom dijagnozom u remisiji sa redovnom medikacijom i ljekarskim nadzorom (ljekari doma i konsultanti specijalista psihijatar i neurolog).

Od 07. novembra 2019. godine registrovana je ambulanta izabranog ljekara kod Ministarstva zdravlja pod brojem 060- 1579/2019 - UPI, ali i pored ove činjenice licencirani ljekari, zaposleni na neodređeno vrijeme u JU Domu starih „Grabovac“, recepte izdaju po starom sistemu, koji se mjesečno preuzimaju od Fonda zdravstvenog osiguranja . Što se tiče uputa, iste pišu na formularu iz SWISS sistema u jedinstveni elektronski sistem socijalne zaštite Crne Gore), pa se dešava da se korisnici iz zdravstvenih ustanova sekundarne i tercijalne zdravstvene zaštite nekada i vraćaju jer ne postoji mogućnost uvida i zakazivanja termina kod ljekara specijalista.

Iako korisnici imaju pravo na besplatne ampulirane lijekove i ostala medicinska sredstva i pomagala, situacija je takva da JU Dom starih „Grabovac“ godišnje za liječenje korisnika (nabavka medicinskih sredstava i lijekova, nemedicinske opreme, prevoz korisnika do medicinskih ustanova sa pratnjom) potroši cca 100.000 eura, iako bi shodno pozitivnim propisima veliki dio ovih sredstava bi mogao biti refundiran od Fonda za zdravstveno osiguranje, ukoliko bi isti bio umrežen u sistem javnog zdravstva. Prvi korak ka prevazilaženju navedenih problema jeste uvođenje ljekara i medicinskih radnika i saradnika JU Dom starih „Grabovac“ u elektronski sistem zdravstva, odnosno umrežavanje ove ustanove i zaposlenih u sistem, preko Fonda za zdravstveno osiguranje.

Fond za zdravstveno osiguranje obezbjeđuje ostvarivanje prava iz obaveznog zdravstvenog osiguranja u skladu sa Zakonom o obaveznom zdravstvenom osiguranju i drugim propisima kojim se bliže uređuje ostvarivanje ovih prava.

Zdravstvenu zaštitu osiguranici ostvaruju u zdravstvenim ustanovama iz Zdravstvene mreže i kod drugih davalaca zdravstvenih usluga sa kojima Fond ima zaključen Ugovor u skladu sa Zakonom.

Fond, u skladu sa važećim zakonskim uređenjem nema zakonskog osnova da zaključuje ugovore o pružanju zdravstvene zaštite sa drugim subjektima koji mogu obavljati zdravstvenu djelatnost, između ostalih i ustanovama socijalne zaštite, kojima pripada JU Dom starih „Grabovac“. Saglasno članu 55 Zakona o zdravstvenoj zaštiti , ustanove socijalne i dječje zaštite, za lica smještena u tim ustanovama obezbjeđuju pružanje zdravstvene zaštite na primarnom nivou. Međutim, shodno članu 82 Zakona o obaveznom zdravstvenom osiguranju, Fond je ovlašćen da neposredno zaključuje ugovore samo sa zdravstvenim ustanovama i drugim davaocima zdravstvenih usluga iz Zdravstvene mreže, koju čine ustanove socijalne i dječje zaštite.

Predstavnici Ministarstva zdravlja su održali seriju sastanaka sa predstavnicima menadžmenta Doma starih „Grabovac“ i detaljno se upoznali sa načinom funkcionisanja ove ustanove, kao i kompleksnim problemima sa kojima su se suočavali godinama unazad. Složenost situacije u pogledu ostvarivanja prava zdravstvene zaštite posebno je došla do izražaja u periodu pandemije COVID-om 19, budući da se radi o posebno osjetljivoj kategoriji korisnika - pacijenata, što je predstavljalo veliki izazov i opterećenje za rad ustanove sa aspekta zdravstvene zaštite i potrebnog medicinskog tretmana.

Jedan od načina prevazilaženja ovog dugogodišnjeg problema jeste da medicinski radnici i saradnici zaposleni u ustanovi postanu dio integrisanog sistema javnog zdravstva. Kako bi se realizovalo ova aktivnost, neophodna je odgovarajuća sistemska podrška u normativnom, infrastrukturnom, logističkom, materijalnom i finansijskom

smislu, koju bi trebala da sprovedu resorna ministarstva - Ministarstvo zdravlja i Ministarstvo finansija i socijalnog staranja.

Zbog slojevitosti i obaveznog multidisciplinarnog pristupa rješavanju ovog kompleksnog problema, kao i ogromnih materijalnih troškova kojima je ova ustanova već godinama izložena, Ministarstvo zdravlja predlaže sljedeće:

ZAKLJUČKE

1. Vlada Crne Gore na sjednici od _____ prihvatila je Informaciju o aktuelnim problemima u JU Domu starih „Grabovac“ u Risnu, sa predlozima rješenja za prevazilaženje postojećih problema u ostvarivanju zdravstvene zaštite korisnika, u cilju integrisanja ove ustanove u javni zdravstveni sistem što će omogućiti pisanje elektronskih uputa, elektronskih recepata, nabavku terapije i medicinskih sredstava neophodnih za kvalitetno liječenje i pružanje kontinuirane zdravstvene zaštite, sa prijedlozima mjera.
2. Zadužuje se Ministarstvo zdravlja da u saradnji sa Ministarstvom finansija i socijalnog staranja preuzme neophodne aktivnosti u cilju važećeg prilagođavanja normativnog okvira.
3. Zadužuje se Fond za zdravstveno osiguranje Crne Gore, da u saradnji sa Ministarstvom zdravlja i Ministarstvom finansija i socijalnog staranja napravi neophodnu metodologiju rada, kako bi u budućem periodu definisalo neophodna finansijska sredstva Finansijskim planom i Odlukom o raspodjeli sredstava zdravstvenim ustanovama i ostale finansijske izdatke za kadrovska jačanje i kompletno i nesmetano funkcionisanje Doma starih „Grabovac“ Risan.
4. Zadužuje se Ministarstvo zdravlja da o realizaciji zaključaka informiše Vladu.